

Avtalene mellom Legeforeningen og KS

Fagdag kommunale helsetjenester 7. november 2024

Anne Jensen og Hege Torvbråten, KS

Utviklingstrekk i fastlegeordningen

- Fra én hovedmodell til (mange?) flere
- Næringsdrift dominerer, men stadig flere ansatte.
- Økende kommunal subsidiering av næringsdrift.
- Færre innbyggere per fastlege.
- Nye krav til kommunene og til legene.

Nøkkeltall fastleger – november 2024

	Finnmark	Troms	Hele landet
Antall fastlegelister	124	231	5 796
Andel ansatte, prosent	68	39	23
Gjennomsnittlig listelengde, alle	586	736	963
- Ansatte	517	531	616
- Næringsdrivende	751	876	1 065
Innbyggere på lister uten fast lege (NB! De aller fleste har vikar)	7 711 (11 pst)	6 888 (4 pst)	164 650 (3 pst)
Andel spesialister, prosent	45	56	61

Helse- og omsorgs-
tjenesteloven

Fastlege-
forskriften

Akuttmedisin-
forskriften

Spesialist-
forskriften

Statsav-
talen

Tariffavtaler:
HTA
SFS 2305

Rammeavtalen
ASA 4310

Individuelle
avtaler:
Fastlegeavtale
Arbeidsavtale
OSV.....

ASA 4310 Rammeavtalen

- Regulerer kommunens og næringsdrivende fastlegers rettigheter og plikter

Del I: Generelle bestemmelser

Del II: Utvalg i fastlegeordningen

Del III: Kommunens oppgaver

Del IV: Legens oppgaver

Del V: Leger i spesialisering og annet kommunalt legearbeid

Del VI: Tilgjengelighet og fravær, varighet av individuelle avtaler, tvister

Kommunens økonomiske forpliktelser (pkt. 8)

Hovedmodellen:

- Kommunen utbetaler basistilskudd ut fra antall registrerte innbyggere på legens liste (ikke utfra avtalt listetak).
- Kommunen beregner og utbetaler utjamningstilskudd til næringsdrivende leger når innbyggertallet er under 5000.
- Statsavtalen: Grunntilskudd til nye fastleger med lister under 500.

Unntaket i pkt. 8.2: Avtale om økonomisk samarbeid

- Kommunen kan velge å inngå økonomiske samarbeidsavtale med legen (8.2-avtale), men er ikke forpliktet.

NB!

- 8.2-avtalen skal være en egen selvstendig avtale!
- Husk å tidfeste!
- Ta høyde for endringer i rammevilkår, for eksempel i basistilskuddet!

Overdragelse av fastlegepraksis

- Legen har rett til å overdra praksisen til best kvalifiserte søker
 - Overdragelsen er kommunen uvedkommende
- Legene forhandler med en gang kommunen har gitt tilbud, hvis ikke enig innen 5 uker, fastsettes prisen av nasjonal tvisteløsningsnemnd
- Begge leger plikter å medvirke til nemndbehandling

Hjemfall av fastlegeavtale

- Fastlegeavtalen hjemfaller til kommunen vederlagsfritt 6 måneder etter oppsigelsesfristen hvis det etter minst 3 kunngjøringer ikke er kvalifiserte søkere som vil kjøpe praksisen
- Kommunen skaffer vikar og dekker dokumenterte driftsutgifter
- Kommunen kan fritt disponere over avtalen
- Lokalisering skal drøftes med gruppepraksisen og skal innhente uttalelse fra samarbeidsutvalget; hovedregel er eksisterende lokalisering

Leger i spesialisering (pkt. 11)

LIS1:

- Kommune og lege kan inngå avtale om mottak og veiledning av LIS1.
- Kommunen skal dekke dokumenterte økte driftsutgifter i praksisen og godtgjøre for veiledning.
- LIS1 skal ha lønn. Refusjoner og egenandeler tilfaller kommunen.

ALIS:

- Veiledning av ALIS godtgjøres i form av lønn eller honorar.

Hva er viktigst for unge leger når de skal velge jobb etter LIS1?

Andre allmennlegeoppgaver i kommunen (pkt 12)

- Fastlege i fulltidspraksis kan pålegges andre allmennlegeoppgaver inntil 7,5 timer per uke, jf. fastlegeforskriften § 12
- Veiledning regnes som allmennoppgaver og inngår i timetallet.
- Eventuelt pålegg skal skje med minst fire ukers varslingsfrist.
- Deltidsstilling gir rett til listereduksjon.
- Det kan inngås avtale om samfunnsmedisinsk arbeid.

Godtgjøring for annet allmennlegearbeid

To muligheter:

1) Deltidsstilling med fastsatt lønn.
Praksiskompensasjon kommer i tillegg,
hvis vilkårene er oppfylt (SFS 2305 §4).

2) Alternativ godtgjøring i form av
honorar (pkt. 12.5).
Praksiskompensasjon skal ikke utbetales.

Fra 1.juli 2024 ble honorarsatsen differensiert:

- 1 230,- for spesialister,
- 1 075,- for ikke-spesialister

Tilgjengelighet og fravær

Åpningstid

- Snitt minst 28 timer per uke, 44 uker per år
- Kl. 08-16, mandag - fredag

Fraværsgrunner

- Videreutdanning, etterutdanning og forskning
- Fagforeningsarbeid, offentlige verv – 10 dager
- Sykdom; egen sykdom og sykt barn
- Svangerskap, fødsel, adopsjon
- Ordinær verneplikt eller siviltjeneste

Inntak av vikar og kollegial fraværsordning

Inntak av vikar

- Hovedregel: Legen inntar vikar og meddeler kommunen. Kommunen gir basistilskudd til fastlegen, økonomisk oppgjør mellom lege og vikar er kommunen uvedkommende.
- Dersom legen ikke inntar vikar kan kommunen gjøre dette i fravær utover 8 uker.
 - Basistilskuddet til vikar
 - Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Kollegial fraværsordning

- Fraværsdekning 8 uker i året legen ikke er forpliktet til å drive fastlegepraksis
- Retningslinjer utarbeides i dialog med samarbeidsutvalget

Næringsdrivende fastlege

Individuell fastlegeavtale (fastlegepraksisen)

- Rammeavtalen ASA 4310
- Fastlegeforskriften

Andre allmennlegeoppgaver

- Hovedregel ansatt
- Unntak – enighet om bruk av honorarsats

Legevakt

- Kommunelegeavtalen SFS 2305
- Legevakt dag – næringsdrivende fastlege
- Legevakt utenom åpningstid – arbeidstaker

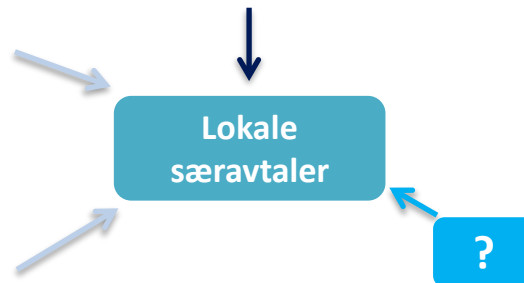
Avtalestrukturen i KS' tariffområde

Hovedavtalen (HA)

Hovedtariffavtalen (HTA)

Sentrale generelle særavtaler
(SGS)

Sentrale forbundsvise særavtaler
(SFS)

Hva er så spesielt med tariffavtaler?

A photograph of a curling rink with several curling stones on the ice. One stone with a green handle is in the foreground, and another with a red handle is slightly behind it. A third stone with a blue handle is further back. The background is a blurred ice rink with red and blue markings.

Arbeidstvistloven § 6 Tariffavtalens ufravikelighet
Bestemmelse i arbeidsavtale som strider mot en
tariffavtale som begge parter er bundet av, er
ugyldig

HA del A § 4-5 første ledd siste setning
Bestemmelser i lokal særavtale som strider mot sentral
tariffavtale er **ugyldig**

Kommunelegeavtalen (SFS 2305) - oversikt

- Arbeidstid for ansatte leger
- Praksiskompensasjon
- Legevakt på dagtid og utenom ordinær åpningstid
- Utdanningspermisjoner mv. (merk pkt. 11.4)
- LIS1
- Samfunnsmedisin

Praksiskompensasjon

Kompensasjon til lege som har fravær fra sin praksis på grunn av:

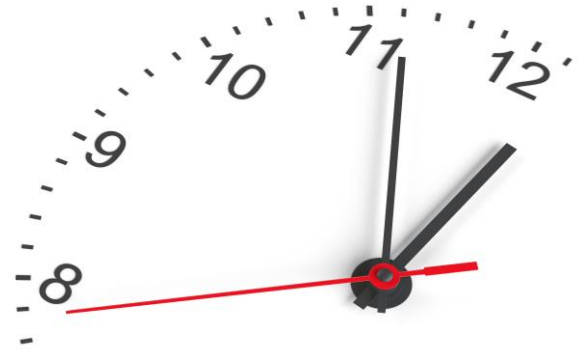
- Andre allmennlegeoppgaver i kommunen (§ 4)
- Fri dag etter legevakt (§ 7.4)

Vilkår for å ha rett til praksiskompensasjon

- Listetak minimum 600 innbyggere
- Utgiftene til drift av legepraksisen dekkes av legen

Arbeidstid

- Ukentlig arbeidstid er 37,5 timer, jf. pkt. 3.1
- Unntak fra arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven kap. 10 for legevakt og forlenget arbeidstid etter pkt. 3.4, jf. pkt. 3.2

Legevakt på dagtid

Virketid: Kl. 08.00-16.00 på hverdager, hvis ikke annet er avtalt

Fastlegen plikter å delta i legevakt

Kommunen har «sørge for»-ansvaret og avgjør organiseringen

Alternative organiseringer, ev. i kombinasjon:

- a) Ansatte leger i hel- eller deltidstilling
- b) Minst en fastlege deltar i tjenesten til enhver tid. Betalingsbestemmelse i kommuner under 25 000 innbyggere

Hva er nytt?

Fra 1. januar 2025:

- Bindende normer for hvor mange leger som må inngå i ulike legevaktordninger.
- Rett til ekstra fri bortfaller.

Bindende grenser for legevaktarbeid

- Legevakter med minst aktivitet skal ha minst fire leger
- Kan inngå arbeidsavtaler som innebærer behov for færre leger enn normen. Eks:
 - Ansatte i nordsjø-/intervallturnuser
 - Legevaktleger i fulle stillinger mv.
- Partene lokalt kan bli enige om avvikende ordninger fra normen. Gjensidig oppsigelsesfrist på tre måneder.

Arbeidsplaner

- Utarbeides i samarbeid tillitsvalgte, normalt varsles berørte leger minst 2 mnd. før iverksettelse, jf. pkt. 7.4
- Forsvarlig arbeidsplan, jf. aml. § 10-2 (1)
- Skal ta hensyn til legenes samlede arbeid for kommunen
- Vaktene søkes jevnt fordelt, inkl. LIS1
- Drøftingsrett og lokale tiltak

Vaktklasse Min. aktivt arbeid per time	Skal være minst antall leger	Beredskapsvakt eller tilstedeplikt
Vaktklasse 1 0-10 min. aktivt arbeid	4 leger (3 eller færre gir 2 uker ekstra fri per år, må avvikles i 2025)	Beredskapsvakt
Vaktklasse 2 11-25 min. aktivt arbeid	6 leger. Helgen må deles. (5 eller færre gir 1 uke ekstra fri per år, må avvikles i 2025)	Beredskapsvakt/lokalt avtalt tilstedeplikt
Vaktklasse 3 26-45 min. aktivt arbeid	8 leger. Helgen må deles. (7 eller færre gir 1 uke ekstra fri per år, må avvikles i 2025)	Beredskapsvakt/tilstedeplikt
Vaktklasse 4 over 45 min. aktivt arbeid	12 leger. Vakt over 9 timer krever samtykke fra legen	Tilstedeplikt

Godtgjøring

Beredskapsgodtgjøring etter vaktklasse,
tabell pkt. 8.3

- Legen beholder egenandel og trygderefusjoner
- Særskilte tillegg ved pålagt ekstravakt mv.

IKL i tiden kl. 23-08

- Timelønn tabell pkt. 9.1

Alternativ godtgjøring ved tilstedevakt, pkt. 8.4 B
(fastlønn, HTA kap.5)

Bakvakt for lege som ikke fyller
kompetansekravene, pkt. 8.5

Regelverket for utdanningspermisjoner

Utdanningspermisjoner:

- Arbeidsmiljøloven § 12-11
- Hovedtariffavtalen § 14.2
- **Kommunelegeavtalen, SFS 2305 § 11.4**
- Kommunenes personalhåndbok 2024, kap. 6.10

Kommende stortingsmeldinger:

- allmennlegetjenesten – før påske 2025
- akuttmedisinske tjenester - ?

Kontakt:

- medlemsservice@ks.no
- 24 13 64 00
- www.ks.no/fagomrader/lonn-og-tariff/legeavtaler